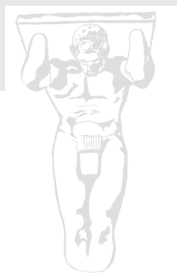

**BANKA
SLOVENIJE**
EVROSISTEM

**FINANČNI RAČUNI
SLOVENIJE
ČETRTLETNA INFORMACIJA**

JANUAR 2020

Povzetek dogajanj v zadnjem letu

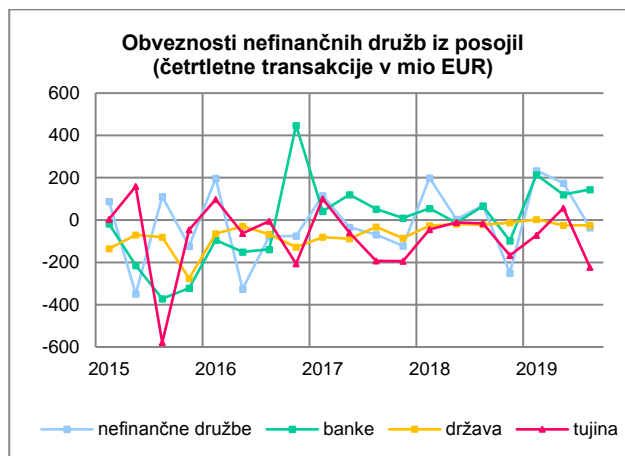
(od konca tretjega četrletja 2018 do konca tretjega četrletja 2019)

- **Nefinančne družbe** so povečale obveznosti iz lastniškega kapitala, najbolj do gospodinjstev.
- **Centralna banka** je povečala naložbe v državne vrednostne papirje, obveznosti iz vlog pa zmanjšala do države in povečala do tujine.
- Finančni položaj **bank** se je izboljšal do države, poslabšal pa do tujine in gospodinjstev.
- **Drugi finančni posredniki** so povečali naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje ter vloge pri bankah.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje.
- **Država** je poslabšala finančni položaj do tujine, bank in centralne banke. Presežek v transakcijah je na letni ravni dosegel 373 mio EUR oz. 0,8% BDP.
- **Gospodinjstva** so izboljšala finančni položaj do nefinančnih družb, bank ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.
- **Tujina** je finančni položaj izboljšala do države in bank, poslabšala pa do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, gospodinjstev ter nefinančnih družb.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec tretjega četrtertletja 2019 znašala 48,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,3 mrd EUR. **Druge terjatve** so se povečale za 376 mio EUR in so dosegle 17,6 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 50% do tujine (povečanje za 226 mio EUR) in 39% v okviru lastnega sektorja (zmanjšanje za 111 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 16,8 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, ki so se povečale za 949 mio EUR, predvsem zaradi vrednostnih sprememb. Večino naložb so imele znotraj lastnega sektorja (79%). **Gotovina in vloge** so dosegle 7,8 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah, in so se povečale za 530 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 88 mrd EUR in so se povečale za 3,4 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 46,6 mrd EUR in so se povečale za 3,3 mrd EUR, od tega za 2,7 mrd EUR preko vrednostnih sprememb. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (29%), tujina (26%), gospodinjstva (23%) in država (19%). Najeta **posojila** so znašala 23 mrd EUR, od tega 42% pri bankah in 29% v tujini. Nefinančne družbe so imele 17,6 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se povečale za 610 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (72%), od tega 46% do tujine in 44% znotraj lastnega sektorja.

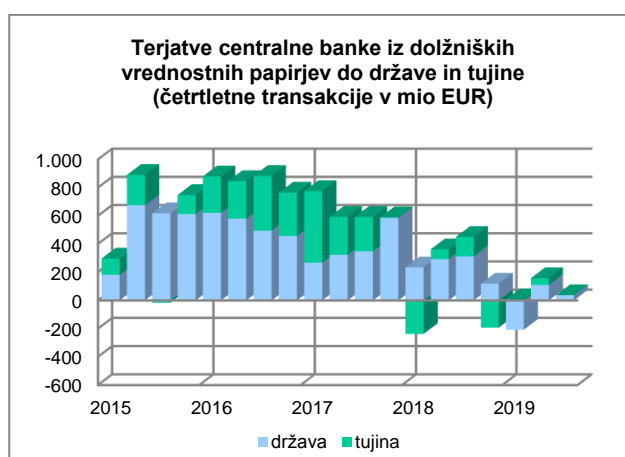
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 39,2 mrd EUR in se je povečal za 1,1 mrd EUR, največ do gospodinjstev (za 1,5 mrd EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 49% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec tretjega četrtertletja 2019 znašala 17,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,9 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (83%) in vloge (14%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 976 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb) na 14,3 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v državnih, 45% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 2,4 mrd EUR **vlog** (vključno s posojili bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja v višini 1 mrd EUR in terjatvami v sistemu Target¹), ki so se povečale za 878 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 17,4 mrd EUR in so se povečale za 1,9 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 5,7 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev. **Vloge** so znašale 8,3 mrd EUR, pri čemer je bilo 39% vlog bank, 33% tujine in 28% države. Vloge države so se zmanjšale za 912 mio EUR, vloge tujine, med katerimi prevladujejo obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev², pa so se povečale za 1,2 mrd EUR.

Kapital centralne banke se je zaradi vrednostnih sprememb povečal za 1,2 mrd EUR na 3 mrd EUR.

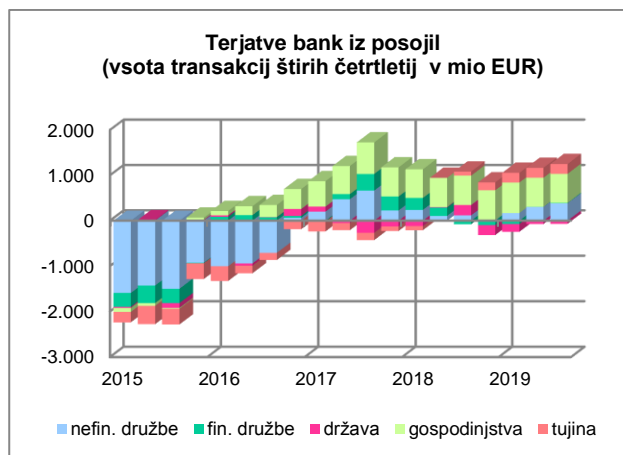
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo dejansko daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec tretjega četrletja 2019 znašala 41,3 mrd EUR in so v zadnjem letu porasla za 1,5 mrd EUR. **Posojila** so predstavljala 24,3 mrd EUR oz. 59% naložb⁴, največ gospodinjstvom (45%) in nefinančnim družbam (39%). Povečala so se za 930 mio EUR, od tega gospodinjstvom za 609 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 310 mio EUR in so znašale 8,8 mrd EUR, pri čemer je bilo 53% naložb v tujih, 43% pa v državnih vrednostnih papirjih. Banke so imele 6,6 mrd EUR terjatev iz **gotovine in vlog**, ki so se povečale za 274 mio EUR.

Obveznosti bank so znašale 40,1 mrd EUR in so se povečale za 1,8 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v višini 34,1 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (58%) in nefinančnih družb (20%). Vloge gospodinjstev so se povečale za 1,4 mrd EUR, nefinančnih družb pa za 393 mio EUR. **Kapital** bank je dosegel 4,8 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež tujina (65%) in država (29%).

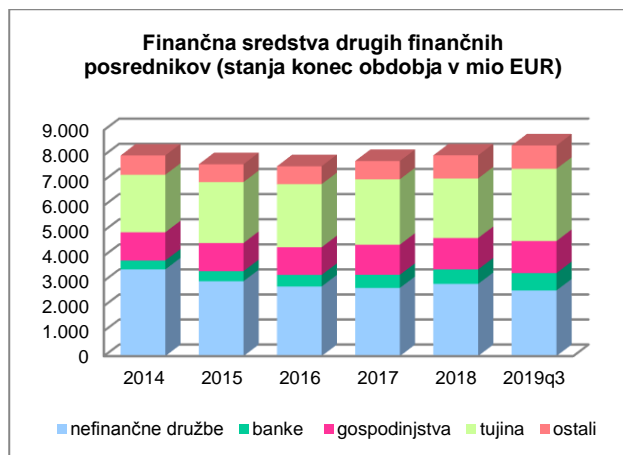

Neto finančni položaj bank se je izboljšal do države (za 1,6 mrd EUR), poslabšal pa do tujine (za 872 mio EUR) in gospodinjstev (za 829 mio EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrletja 2019 znašala 8,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 365 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 4,1 mrd EUR, največ v tujino (54%) in nefinančne družbe (28%) ter so se povečale za 176 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 2,6 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (49%) in gospodinjstvom (46%). Terjatve iz **vlog** so znašale 701 mio EUR, od tega 95% do domačih bank. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 146 mio EUR in dosegle 581 mio EUR, pri čemer je bilo 91% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7,9 mrd EUR in so se povečale za 504 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 5,1 mrd EUR in so se povečale za 523 mio EUR, pretežno zaradi vrednostnih sprememb. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (55%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (30%). Vrednost investicijskih skladov se je povečala za 208 mio EUR in dosegla 2,8 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,6 mrd EUR, od tega 43% v tujini in 42% pri bankah.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec tretjega četrletja 2019 so oslabitve na posojilih dosegle 0,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,8% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ker so prikazana med vlogami.

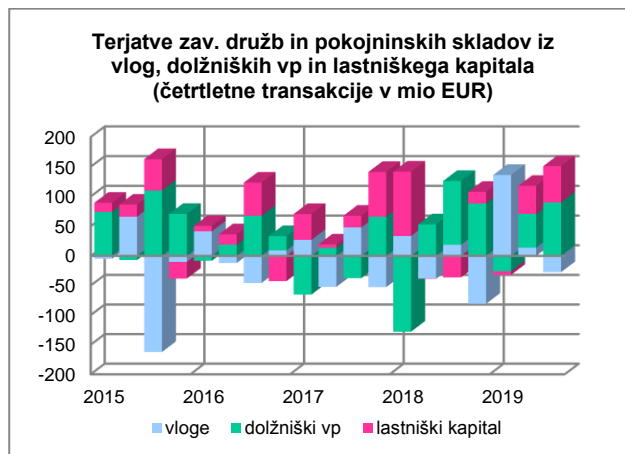
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2019 znašala 11,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 769 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,5 mrd EUR), predvsem v tuje (75%) in državne (20%). Naložbe so se povečale za 505 mio EUR, pretežno v tuje vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 252 mio EUR in dosegle 3,3 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (51%), investicijske sklade (27%) in zavarovalne družbe (10%). Terjatve iz **vlog** so znašale 674 mio EUR, od tega 94% do domačih bank.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 11,2 mrd EUR in so se povečale za 639 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (8,8 mrd EUR), ki so se povečali za 466 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 44%, življenjskih zavarovanj 36%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 20%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 2 mrd EUR in so se zaradi vrednostnih sprememb povečale za 108 mio EUR.

Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (39%), tujina (25%) ter zavarovalne družbe in pokojninski skladi (18%).

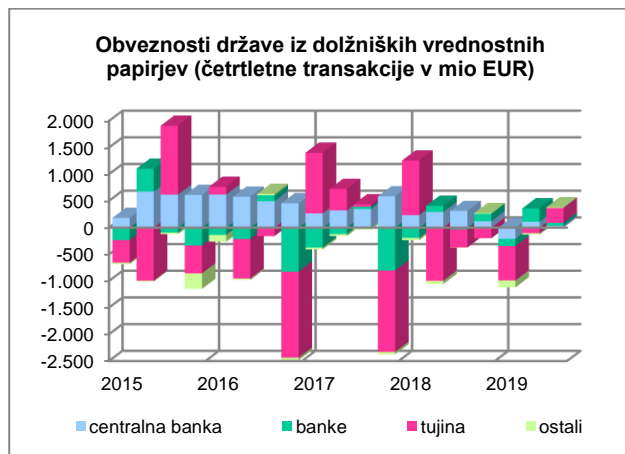

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec tretjega četrtrletja 2019 znašala 34,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,7 mrd EUR. Država je imela 17,3 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (51%) in centralno banko (34%). Naložbe so se zmanjšale preko transakcij za 897 mio EUR (predvsem zaradi prodaje NLB), ter povečale preko vrednostnih sprememb za 1,6 mrd EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 8,8 mrd EUR, od tega 56% do tujine, 27% do centralne banke in 9% do bank, ter so se povečale do tujine (za 2,4 mrd EUR) in zmanjšale do centralne banke (za 912 mio EUR). Terjatve iz **posojil** so dosegle 3,4 mrd EUR, od tega 46% do tujine in 35% do nefinančnih družb. **Druge terjatve** so znašale 3,5 mrd EUR, od tega 90% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela do nefinančnih družb (47%) in znotraj lastnega sektorja (27%).

Obveznosti države so znašale 48,6 mrd EUR in so se povečale za 6,4 mrd EUR. Država je imela 33,4 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (61%), centralne banke (23%) in bank (11%). Obveznosti so se povečale do tujine (za 1 mrd EUR), centralne banke (za 750 mio EUR) in bank (za 356 mio EUR). Najeta **posojila** so znašala 4,4 mrd EUR, od tega 57% v tujini in 38% pri bankah, ter so se povečala za 404 mio EUR (predvsem do tujine). Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 37,7 mrd EUR

oz. 79% BDP (konec tretjega četrtrletja 2018 je znašal 35,2 mrd EUR oz. 78% BDP).

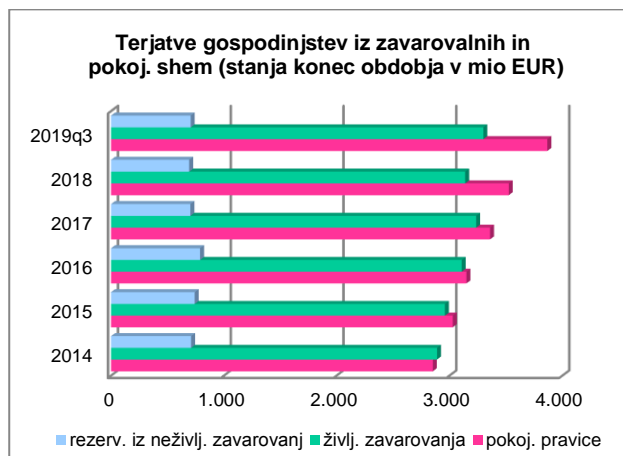

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 3,7 mrd EUR na 14,4 mrd EUR. **Presežek v transakcijah** je v zadnjem letu znašal 373 mio EUR oz. 0,8% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev⁶ so konec tretjega četrtletja 2019 znašala 55,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 22 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 69% vlog na vpogled. Slednje so se povečale za 1,7 mrd EUR, vezane vloge pa zmanjšale za 169 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,6 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,7 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (64%), tujino (20%) in investicijske sklade (11%), ter so se povečale zaradi vrednostnih sprememb za 1,8 mrd EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so dosegle 7,9 mrd EUR ter so se povečale za 401 mio EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 49%, življenjska zavarovanja 42%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 9%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,6 mrd EUR in so se povečale za 644 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 12,8 mrd EUR, od tega 84% pri bankah in 9% pri drugih finančnih posrednikih, ter so se povečala za 673 mio EUR.

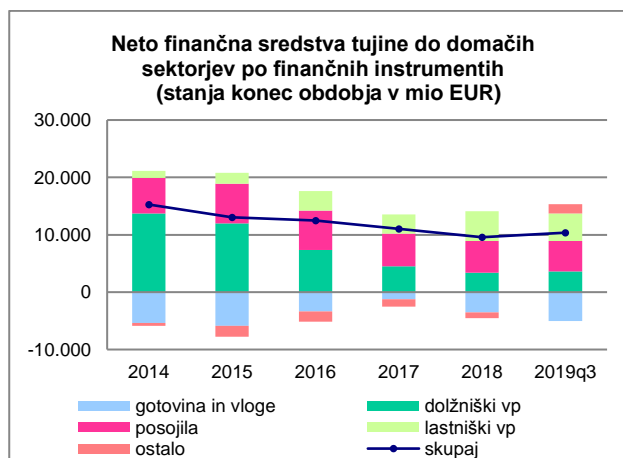

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 40,9 mrd EUR in se je povečal za 3,4 mrd EUR, najbolj do nefinančnih družb (za 1,5 mrd EUR), bank (za 829 mio EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtletja 2019 znašala 65,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 8,3 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 20,7 mrd EUR, od tega 98% v državne vrednostne papirje, in so se povečale za 990 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,3 mrd EUR, od tega 75% v nefinančne družbe in 19% v banke, ter so se povečale za 1,9 mrd EUR, predvsem zaradi transakcij. Terjatve iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR, od tega 63% do nefinančnih družb in 23% do države, ter so se povečale za 209 mio EUR.

Obveznosti tujine so znašale 55 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 6,7 mrd EUR. Tujina je imela 17,1 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 29% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 27% do bank. Povečale so se za 828 mio EUR, največ do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 581 mio EUR in so dosegle 11,5 mrd EUR, od tega 29% do gospodinjstev, 23% do nefinančnih družb, 18% do investicijskih skladov ter 15% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 11,4 mrd EUR in so se povečale za 3,8 mrd EUR, največ do države.

Neto finančni položaj tujine se je izboljšal za 1,6 mrd EUR na 10,3 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do države (za 1,9 mrd EUR) in bank (za 872 mio EUR), poslabšal pa do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 475 mio EUR), gospodinjstev ter nefinančnih družb.

⁶ V letu 2019 se je na področju finančnih računov izvedla večja (t.i. benchmark) revizija podatkov, katere namen je bil zmanjšanje nekonsistentnosti med finančnimi in nefinančnimi računi v sektorju gospodinjstev. Finančne transakcije gospodinjstev so bile prilagojene za obdobje 12 let, pri čemer so se kumulativno terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev povečale za 2 mrd EUR, terjatve do tujine pa za 4,3 mrd EUR. Terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev so se povečale na gotovini (za 900 mio EUR), pri financiranju in lastništvu majhnih podjetij (za 600 mio EUR) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 500 mio EUR). Terjatve gospodinjstev do tujine so se povečale na vlogah (za 1,4 mrd EUR), dolžniških vrednostnih papirjih, tržnih delnicah in investicijskih skladih (za 300 mio EUR), netržnih delnicah in drugem lastniškem kapitalu (za 2,4 mrd EUR, vključena je tudi ocena naložb v nepremičnine) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 200 mio EUR). Navedene spremembe so vplivale tudi na stanja in transakcije v sektorjih nefinančnih družb in tujine ter so usklajene z revizijo plačilne bilance.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 Članice Evropske unije (EU)</p> <p>S.2111 Članice evroobmočja</p> <p>S.2112 Ostale članice EU in institucije EU</p> <p>S.22 Ostali svet</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna posojila</p> <p>F.42 Dolgoročna posojila</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživiljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA2010 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; • razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); • razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); • neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y))) B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y))) C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"] </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> – nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote; – finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote; – enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote; • podatki bank; • podatki investicijskih skladov; • podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema; • podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance; • podatki o vrednostnih papirjih; • podatki za sektor države.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:
<https://www.bsi.si/publikacije/statisticka-porocila/četrtletna-informacija-financni-racuni>